

Asia: VN/32466/2025

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta Rajavartiolaitoksen rikostiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sisäministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Rajavartiolaitoksen rikostiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi. Esityksessä ehdotetaan, että rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annettuun lakiin lisätään säännökset Rajavartiolaitoksen uhkaperusteisesta rikostiedustelusta. Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettavaksi muun ohessa henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annettua lakia huomioiden muutokset, jotka johtuvat ehdotettavasta uhkaperusteista rikostiedustelua koskevasta sääntelystä.

Rikosseuraamuslaitoksen henkilötietolain 30 §:än ehdotetaan lisättäväksi 2 momentti, jonka mukaan Rikosseuraamuslaitos voi salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä ja myös oma-aloitteisesti luovuttaa turvallisuustietorekisteristä Rajavartiolaitokselle sellaisia tietoja, jotka ovat välttämättömiä rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain (108/2018) 57 c §:n mukaisten uhkien torjumiseksi tai rikoksen estämiseksi. Viitatus rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 57 c §:n mukaan Rajavartiolaitoksen rikostiedustelun kohteena on yksilön tai yhteiskunnan turvallisuutta vakavasti uhkaava laittomaan maahantuloon tai ihmiskauppaan liittyvä järjestäytynyt rikollisuus. Rajavartiolaitoksen rikostiedustelun kohteena on lisäksi yksilön tai yhteiskunnan turvallisuutta vakavasti uhkaava laittomaan maahantuloon tai ihmiskauppaan liittyvä muu vakava rikollisuus.

Rikosseuraamuslaitos pitää esityksen tavoitteita sinällään kannatettavana. Henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annettuun lakiin esitetyn muutoksen osalta Rikosseuraamuslaitos saattaa kuitenkin vielä pohdittavaksi, onko esitetty uusi 30 §:n 2 momentti tarpeellinen ottaen huomioon voimassa oleva melko yleinen sääntely koskien tietojen luovuttamista Rikosseuraamuslaitoksen turvallisuusrekisteristä. Mainitun lain 30 §:n mukaan Rikosseuraamuslaitos voi jo salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä ja myös oma-aloitteisesti luovuttaa Rajavartiolaitokselle turvallisuustietorekisterin tietoja, jotka ovat välttämättömiä turvallisuustietorekisterin mukaisiin käyttötarkoituksiin. Pahimmillaan esitetyn mukainen uhkia ja rikoksia erittelevä sääntely saattaa osaltaan vaikeuttaa muun pykälän tulkintaa. Rikosseuraamuslaitos on tuonut vastaavan huomion sisäministeriön tietoon myös poliisilain rikostiedustelua koskevan hallituksen esitysluonnoksen osalta (asianumero VN/27085/2023).

Lokasaari Heidi
Rikosseuraamuslaitos